

Mint labda a vízben

Péter Szabina

A természetművészet alkotásai rendre zavarba hozzák az örökösen megragadásra törő gondolkodást, s ezzel szemben a spontaneitásból és az átmenetiségben rejlő *autopoézis* engedik működésbe lépni: Ha az alkotó és a befogadó engedi magát együtt mozogni a művekben esszenciálisan benne rejlő változás áramával, akkor – egy zen buddhista képpel szólva – olyan lehet, mint egy labda a hegyi patakban, s az átmenetiség tudatából egyfajta ekstázis támadhat. A természetművészet a szellem és a természet fuzionáló viszonyából jön létre, és rendre arra próbál rávilágítani, hogy a dolgok, a tények, az események határai nem a természetből származnak, hanem az emberi leírásból, és változó nézőpontunktól függ, hogyan osztjuk fel és írjuk le őket.

Szigeti Csongor: Scope

A *Természetművészet. Kiterjesztett valóság* című kiállítás alkotói azon természetművészek közé sorolhatók, akik nem meghódítani akarják a természetet, hanem – rávilágítva annak sebezhetőségére, de megtartva annak egyensúlyát, hogy mikor mondanak eleget – általános értelmű harmóniára törekednek azzal. Így a természetművész miközben hegyet mászik, testét legalább annyira a hegy emeli, mint saját lábai, ha pedig barangolásai alatt alkotásba kezd, az összegyűjtött természetben fellelhető anyagok éppúgy meghatározzák az eredményt, mint saját keze. Ebben a folyamatban egy olyan mentalitás fejeződik ki, amely tökéletesen otthon érzi magát ebben az univerzumban, és az embert a környezet szerves részének tekinti. Az ember értelme nem távolról származó, testéhez béklyózott szellem, hanem csak a természeti világ egész finoman kiegyensúlyozott organizmusának egy aspektusa.

Kiállítási enteriőr, Természetművészet, MODEM

Nem véletlen, hogy a *Nemzetközi Velencei-tavi Symposion* immár 10 éves múltja visszatekintő alkotói attitűdjének mottója Assisi Szent Ferenc *Naphimnusza*. Az Ég és a Föld, valamint a természeti elemek egyaránt ehhez az organizmushoz tartoznak, a természet éppúgy apánk, mint anyánk, hiszen a világ rendjét ezek tartják dinamikus egyensúlyban. Szellem és természet, szubjektum és objektum, művész és médium elválasztása teljesen idegen e felfogás számára.

Hosszú terem, Paczona Márta munkái

A kiállítás keretei között olyan művészek – a *természetművészet, tájművészet, földművészet, helyspecifikus-művészet, environment, ökológiai művészet* égisze alá sorolható– munkáit és azok dokumentációit tekinthetjük meg, akik esszenciájuk szerint kerülnek azt, hogy saját elképzelésüket kényszerítsék a természet formáira, hanem inkább azon fáradoznak, hogy igazodjanak e formák „szándéktalan szándékához”, még ha az rengeteg törődést és türelmet kíván is. A természetművész igazából soha nem szűnik meg nyesni, nyírni, ásni, átrendezni a kiválasztott környezetét, és mindezt olyan szellemben, mintha ő is annak része lenne, nem pedig valaki, aki azt kívülről módosítja. Nem avatkozik be a természetbe, mert ő maga a természet, úgy műveli, mintha nem is művelné. Ezáltal lesz a természetművészeti alkotás egyszerre emberi kézzől áruzkodó és tökéletesen természetes.

Colin Foster: Pecsét

Ezért e művészet célja sokkal inkább maga a tevékenység, mint a végeredmény. Az igazi öröm azonban még inkább abban rejlik, ami a gyakorlat során szándéktalanul bukkan fel, ahogy a befogadás öröme sem egy eleve adott jelentés megragadásában áll, sokkal inkább azokban a váratlan meglepetésekben, amelyek a művek befogadása közben érik az embert.

